

LAGUTSKOTTETS betänkande N:o 4/1934 med
förslag till avfattning av motion angående ut-
N:o 4/1934. vidgning av telefonnätet i Åländska skärgår-
den att föreläggas Finlands Riksdag.

Sedan landstinget vid plenum klockan 6 e.m. den 21 innevarande februari givit lagutskottet i uppdrag att formulera avfattningen av den motion, som landstinget måhända kan anse sig nödsakat att förelägga Finlands Riksdag i frågan om utvidgandet av telefonnätet i den åländska skärgården, får utskottet vördsammast föreslå, att motionen måtte erhålla följande lydelse:

"Till Finlands Riksdag

från Ålands landsting.

I stöd av § 13 i lagen om självstyrelse för Åland, given den 6 maj 1920, får landstinget vördsammast anhålla, att Riksdagen i budgeten för nästkommande år ville upptaga nödigt anslag för inrättande av rikstelefonförbindelse från Sottunga till Kumlinge, Brändö och Kökar kommuner i Ålands västra skärgård samt från Brändö till Gustafs socken.

Frågan om åstadkommande av telefonförbindelser för de åländska skärgårdskommunerna har redan länge varit aktuell och behovet av sagda förbindelse har under årens lopp framstått allt klarare. Sagda kommuner, vilkas strävsamma befolkning får sitt uppehälle till huvudsaklig del genom idkande av fiske och kustfraktfart, äro, särskilt under menförestid, isolerade icke blott från fasta Åland utan även från varandra. Genom den åsyftade telefonförbindelsen skulle denna befolkning icke blott få god hjälp för sin utkomst, utan även kunna tillgodogöra sig nyttan av de välfärdsanordningar och anstalter det moderna samhället kan bjuda sina medlemmar, såsom läkare, sjukhus m.m. Flygambulansen kunde vara till stor nytta för dessa skärgårdskommuner, men endast i det fall att telefonförbindelse till dem finnes, och särskilt är att märka, att distrikts-sjukstugan i Kumlinge, som inom kort kommer att uppföras, kan i full utsträckning utnyttjas först sedan telefonförbindelsen kommit till stånd.

Förbindelsen mellan Brändö och Gustafs skulle hava stor betydelse för norra Brändö, som hämtar en stor del av sina förnödenheter från

socknarna på andra sidan Skiftet och på dem har sina huvudsakliga affärsförbindelser.

Telefonförbindelsens utbyggande till ovannämnda kommuner kommer härutöver att få en mycket stor betydelse för statens egna inrättningar, främst sjöbevakningen och lotsverket, ävensom för handels-sjöfarten, särskilt ångbåtsförbindelsen och den internationella flygtrafiken över Stockholm.

En finansmotion, som i enahanda syfte riktades till 1933 års riksdag, rönt i riksdagen den största förståelse, i det att riksdagen, omfattande det av kommunikationsutskottet den 12 oktober 1933 med anledning av densamma givna utlåtandet, vid ärendets behandling synes hava principiellt fastslagit, att staten, redan innan hela fjärrtelefontrafiken övertages i statens omedelbara vård, bör draga försorg om förbättrandet av telefonförhållandena, där mycket välgående skäl sådant påkalla. "Av sådan art" slüges det i utlåtandet "är frågan om åstadkommande av telefonförbindelser för den på sidan om farlederna bosatta skärgårdsbefolkningen, som såväl för utövande av sin näring som ock av andra orsaker är i trängande behov av telefonförbindelser till sina affärscentra."

Under sådana omständigheter och då Riksdagen i anledning av förenämnda finansmotion i budgeten för innevarande år observerat 500.000 mark för anläggande av linjen Degerby-Sottunga, och första steget sålunda är taget för förverkligande av skärgårdskommunernas anslutning till rikstelefonnätet, vågar landstinget med största tillförsikt emotse, att landstingets motion skall bifallas.

För den händelse anläggandet av hela det behövliga telefonnätet på en gång emellertid skulle komma att bereda statsverket ekonomiska svårigheter, synes arbetet i varje fall böra påbörjas och utföras i etapper med utgång från Sottunga. Etapperna bleve då lämpligen:

- 1) Sottunga-Kumlinge över Seglinge;
- 2) Sottunga-Kökar över Sälsö och Kyrkogårdsö, eventuellt först endast till Sälsö lotsplats;
- 3) Kumlinge-Brändö över Lappo; och slutligen
- 4) Brändö-Gustafs över Jurmo.

På 3 eller 4 år skulle sålunda förbindelsen kunna åstadkommas, till
 ovärderligt gagn för de östäländska skärgårdskommunerna och olika
 statsinrättningar samt sjöfarten ävensom säkerligen också för de
 landskapet närmast liggande kommunerna i Åbo och Björneborgs län.

Såsom bilagor till motionen närslutas tvenne kostnadsberäkningar,
 den ena, visserligen endast approximativ, uppgjord i post- och tele-
 grafstyrelsen, den andra av Jurmo Telefonandelslag m.b.t.

Mariehamn den .....

Mariehamn den 23 februari 1934.

På lagutskottets vägnar:

Torsten Rothberg

Adolf Appelblom

Närvarande i utskottet: Torsten Rothberg, Johannes Eriksson,
 A. Th. Mattsson, Jac. Lundqvist och Jonatan Sjöblom.